

LIETUVOS
ENERGETIKOS
AGENTŪRA

SAVIVALDYBIŲ DARNIOS
ENERGETIKOS PLĖTROS
PAŽANGOS VERTINIMO
APRAŠAS

2021

ĮVADAS

Lietuva yra išsikėlusį ambicingus tikslus energijos vartojimo efektyvumo (EVE) didinimo ir atsinaujinančių išteklių energijos (AIE) naudojimo srityse: iki 2030 m. pabaigos sutaupyti 27,28 TWh (skaičiuojant suminiu metodu) energijos galutiniame suvartojime, užtikrinti, kad AEI dalis galutiniame energijos suvartojimo balanse būtų 45 proc., centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje – 90 proc., transporto sektoriuje – 15 proc., elektros suvartojimo balanse – 45 proc., elektros energijos gamyboje Lietuvoje – 70 proc. Minėtiems tikslams įgyvendinti yra numatytos ir įgyvendinamos nacionalinės politikos priemonės.

Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas sukurtas siekiant palyginti savivaldybes pagal tai, kokiomis priemonėmis jos prisideda prie nacionalinių tikslų siekimo, kokiomis papildomomis priemonėmis skatina EVE didinimą ir AIE naudojimą, kaip tai atsispindi gyventojų energijos vartojimo elgsenoje. Pažangos vertinimas nėra skirtas kiekybiškai įvertinti savivaldybių pasiektų rezultatų. Jo esmė – pateikti apibendrintą savivaldybių iniciatyvos, skatinant EVE didinimą ir AIE naudojimą, rodiklį, pagal kurį galima būtų palyginti savivaldybes tarpusavyje.

METODOLOGIJA IR KRITERIJAI

Metodologija

Siekiant palyginti savivaldybes, yra atrinkti tokie kriterijai, kurie leidžia įvertinti kiekvienos savivaldybės vaidmenį didinant EVE, skatinant AIE naudojimą ir keičiant gyventojų elgseną. Kiekvienam kriterijui skiriamas maksimalus balas, atsižvelgiant į galimą kriterijaus poveikį EVE didinimui arba AIE naudojimo skatinimui. Vertinant galimą kriterijaus poveikį, vadovautasi viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros specialistų vertinimais, kitų energetikos specialistų pasiūlymais.

Aprašo 1 lentelėje pateikiamas savivaldybių palyginimui atrinktų kriterijų sąrašas ir kiekvienam kriterijui priskirtas balas. Didžiausias galimas kiekvienai savivaldybei surinkti balų skaičius yra 100.

1 lentelė. Atrinkti kriterijai ir jiems priskirti balai

Eil. Nr.	Kriterijus	Maksimalus balas	Proc. dalis nuo visų (100) balų
1	Merų paktas:	11	11%
1.1	<i>pasirašytas Merų paktas</i>	2	2%
1.2	<i>parengtas tvarios energetikos veiksmų planas</i>	3	3%
1.3	<i>parengta stebėsenos ataskaita</i>	6	6%
2	AIE ¹ naudojimo plėtros veiksmų planas:	8	8%
2.1	<i>parengtas veiksmų planas ir numatytos priemonės</i>	4	4%
2.2	<i>AIE naudojimo plėtros VP įgyvendinimo rezultatų ataskaita</i>	4	4%
3	Renovuotų daugiabučių dalis	20	20%
4	Vidutinė šilumos kaina	8	8%
5	Biokuro pajėgumų panaudojimas	13	13%
6	Dviračių takų ilgis	6	6%
7	Gaminančių vartotojų įrenginių galia	6	6%
8	Elektromobilių skaičius	5	5%
9	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius	6	6%
10	Finansuojami projektai	9	9%
11	Nekilnojamojo turto mokestis AEI ² jėgainėms	4	4%
12	Energijos nepriteklis (energetinis skurdas)	4	4%

¹atsinaujinančių išteklių energija

²atsinaujinantys energijos ištekliai

Kriterijai

1. Merų paktas

Merų paktas dėl klimato ir energetikos vienija tūkstančius vietos valdžios institucijų pasaulyje, savanoriškai įsipareigojusių įgyvendinti klimato ir energetikos tikslus. Oficialiai tapę Merų pakto dalyviais, miestai įsipareigoja per dvejus metus parengti Tvarios energetikos (ir kovos su klimato kaita) veiksmų planą, kuriame aprašomi konkretūs žingsniai, skirti įgyvendinti 2030 metų tikslus. Miestai kas dvejus metus po jų veiksmų plano, apibrėžiančio jų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslus, priėmimo privalo teikti stebėsenos ataskaitas, tokiu būdu yra tikrinama padaryta pažanga siekiant įgyvendinti nustatytus tikslus. Kas ketverius metus yra atnaujinamas išmetamų teršalų aprašas, siekiant užtikrinti išmetamųjų teršalų kiekio ir energijos suvartojimo sumažinimo pažangos stebėseną. Pasirašydami Merų paktą miestai rodo savo iniciatyvą ir ryžtą siekiant EVE didinimo, AEI naudojimo skatinimo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimų mažinimo tikslų.

Savivaldybei už parodytą iniciatyvą pasirašant Merų paktą skiriami 2 balai (Aprašo 2 lentelė); jei yra parengtas ir tvarios energetikos veiksmų planas – skiriami 3 balai; jei siekiant veiksmų plane išsikeltų tikslų buvo atlikti konkretūs veiksmai ir parengta stebėsenos ataskaita – skiriami 6 balai. Maksimalus balų skaičius – 11.

2 lentelė. Merų pakto kriterijui skiriami balai

Merų pakto įgyvendinimas	Balas
Pasirašytas Merų paktas	2
Parengtas tvarios energetikos veiksmų planas	3
Parengta stebėsenos ataskaita	6

Informacija apie miestus, pasirašiusius Merų paktą, parengusius tvarios energetikos veiksmų planus ir stebėsenos ataskaitas naudojama iš interneto svetainės <https://www.merupaktas.eu/lt/>.

2. AIE naudojimo plėtros veiksmų planas

Atliekant savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos 2021 m. pagal šį kriterijų vertinimą, nustatyta, kad AIE naudojimo plėtros veiksmų planai 2011–2020 m. periodui pagal galiojančią Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo redakciją kai kurių savivaldybių buvo parengti. 2021 m. tokios įstatyminės prievolės nebuvo, nes nauja teisinė bazė dėl AIE naudojimo plėtros veiksmų planų savivaldybėms dar nebuvo parengta. Atsižvelgiant į tai, nuspręsta palikti 2020 m. situaciją atitinkančius kriterijaus rezultatus.

Šio kriterijaus rezultatas yra vertinamas vadovaujantis Aprašo 3 lentelėje nustatytais balais.

Atrinkus naują vertinimo kriterijų „Energijos nepriteklis (energetinis skurdas)“ ir siekiant išlaikyti 100 balų vertinimo sistemą, buvo perskirstyti balai: naujam kriterijui skiriami 4 balai, sumažinus „AIE naudojimo plėtros veiksmų planas“ kriterijui skirtus balus (nuo maksimalaus balų skaičiaus 12 iki 8).

Lietuvos Respublikos Seimas dabartiniu metu svarsto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo projektą, kuriame numatyta, kad savivaldybės pasitvirtina ir viešai skelbia savo 2021–2030 m. AIE naudojimo plėtros veiksmų planus, kuriuose įvertina esamą situaciją ir nusistato AEI naudojimo tikslus ir priemones šiems tikslams pasiekti.

Priėmus įstatymo projektą savivaldybės turės pasirengti AIE naudojimo plėtros veiksmų planus tolimesniam laikotarpiui ir juos įgyvendinti.

Jei vertinimo metu savivaldybė yra parengusi, patvirtinusi ir viešai paskelbusi AIE naudojimo plėtros veiksmų planą su priemonėmis – skiriami 4 balai (Aprašo 3 lentelė); jei buvo imtasi konkrečių veiksmų ir buvo parengtos ir viešai paskelbtos planų įgyvendinimo rezultatų kasmetinės ataskaitos – skiriami 4 balai. Maksimalus balų skaičius – 8.

3 lentelė. AIE naudojimo plėtros veiksmų plano kriterijui skiriami balai

AIE naudojimo plėtros veiksmų planas	Balas
Parengtas veiksmų planas ir numatytos priemonės	4
AIE naudojimo plėtros VP įgyvendinimo rezultatų ataskaita	4

Informacija apie AIE naudojimo plėtros veiksmų planus ir jų įgyvendinimo rezultatų kasmetines ataskaitas ieškoma savivaldybių interneto svetainėse ir Teisės aktų registre.

3. Renovuotų daugiabučių dalis

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa Lietuvoje pradėta įgyvendinti 2005 metais. Šiuo metu būsto savininkai gali pasirinkti, ar įgyvendinti namo atnaujinimo projektą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą programą arba pagal ją atitinkančias savivaldybių programas. Abiem atvejais aktyvus dalyvavimas programoje rodo tiek pačios savivaldybės, tiek jos gyventojų iniciatyvumą.

Norint palyginti savivaldybes pagal daugiabučių atnaujinimo mastą ir suteikti šiam kriterijui balą, pasirinktas atnaujintų daugiabučių skaičiaus ir visų daugiabučių gyvenamųjų namų, pastatytų iki 1991 metų, skaičiaus santykis. Jis parodo kokia dalis nuo visų gyvenamosios paskirties daugiabučių yra renovuota savivaldybėje. Balai atitinkamai renovuotų namų daliai skiriami pagal Aprašo 4 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 20.

4 lentelė. Renovuotų daugiabučių daliai skiriami balai

Renovuotų daugiabučių dalis, %	Balas	Renovuotų daugiabučių dalis, %	Balas
0	0	>45–≤50	9,5
>0–≤5	0,5	>50–≤55	10
>5–≤10	1	>55–≤60	12
>10–≤15	2,5	>60–≤65	14
>15–≤20	4	>65–≤70	15
>20–≤25	5	>70–≤75	16
>25–≤30	5,5	>75–≤80	17
>30–≤35	7	>80–≤85	18
>35–≤40	8,5	>85–≤90	19
>40–≤45	9	>90–≤100	20

Iki 1991 metų pastatytų daugiabučių namų skaičius buvo paimtas iš Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenų, kurie viešai prieinami Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto svetainėje ir Lietuvos statistikos departamento duomenų bazės, atnaujintų daugiabučių namų sąrašą pateikia biudžetinė įstaiga Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra.

4. Vidutinė šilumos kaina

Vidutinė šilumos kaina savivaldybėse labiausiai priklauso nuo deginamo kuro kainos. Biokuro kaina yra vidutiniškai apie 3 kartus mažesnė už gamtinių dujų kainą. Kuo didesnė dalis biokuro naudojama šilumai gaminti, tuo mažesnė yra šilumos kaina vartotojams.

Vidutinės šilumos kainos kriterijui balai yra skiriami atsižvelgiant į tai, kiek vidutinė šilumos kaina kiekvienoje savivaldybėje vertinamųjų metų IV ketvirtyje yra didesnė ar mažesnė už vidutinę šilumos kainą Lietuvoje vertinimo metu. Balai vidutinės šilumos kainos kriterijui skiriami pagal Aprašo 5 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 8.

5 lentelė. Vidutinės šilumos kainos kriterijui skiriami balai

Šilumos kaina, ct/kWh	Balas
>+3,33	0
+2,23 – +3,33	1
+1,22 – +2,22	2
+0,21 – +1,21	3
+0,20	4
Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje	
-0,20	4
-0,21 – -0,64	5
-0,65 – -1,08	6
-1,09 – -1,52	7
>-1,52	8

Savivaldybių palyginimui informacija apie šilumos kainas yra naudojama iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainės.

5. Biokuro pajėgumų panaudojimas

Šis kriterijus atrinktas, siekiant įvertinti, kaip savivaldybėse šilumos gamybos šaltinių instaliuotoji galia atitinka maksimaliam savivaldybių šilumos galios poreikiui. Jis vertina šilumos gamybos įrenginių instaliuotąją galią tik pagal biokurą (kaip pigiausią kuro rūšį) ir jos santykį su maksimaliu šilumos galios poreikiu.

Šiam kriterijui balai priskiriami atsižvelgiant į šilumos poreikio trukmės kreivę ir kokią šilumos galios poreikio dalį gali tenkinti esami biokuro įrenginiai. Kriterijus išreiškiamas kaip instaliuotos biokuro įrenginių galios ir maksimalaus šilumos galios poreikio santykis. Balai biokuro pajėgumų racionalaus naudojimo kriterijui skiriami pagal Aprašo 6 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 13.

6 lentelė. Biokuro pajėgumų panaudojimo kriterijui skiriami balai

Biokuro pajėgumų panaudojimas, %	Balas
>100	5
>90–≤100	7
>80–≤90	9
>75–≤80	12
>65–≤75	13
>60–≤65	11
>50–≤60	10
>40–≤50	9
>30–≤40	8
>20–≤30	7
>10–≤20	3
>5–≤10	1
0–≤5	0

Vertinant biokuro pajėgumų panaudojimą 2021 m., Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai neskelbiant kai kurių savivaldybių maksimalaus šilumos galios poreikio, toms savivaldybėms paliktos 2020 m. kriterijaus reikšmės ir balai.

Savivaldybių palyginimui informacija apie šilumos gamybos įrenginių instaliuotąją galią pagal biokurą ir maksimalų šilumos galios poreikį yra naudojama iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainės.

6. Dviračių takų ilgis

Dviračių takų tinklo plėtra ir ilgis parodo savivaldybės požiūrį į gyventojų sveikatą, didėjantį neigiamą transporto sektoriaus poveikį aplinkai ir klimatui, darnios susisiekimo infrastruktūros plėtrą. Išplėtotas ir kryptingai vystomas dviračių takų tinklas leidžia gyventojams patogiai ir saugiai keliauti bei skatina asmeninius automobilius keisti aplinkai draugiškomis transporto priemonėmis. Dviračių takų kriterijus parodo, kiek savivaldybėje įrengtų dviračių takų kilometrais tenka 1000 gyventojų³.

Balai šiam kriterijui skiriami pagal Aprašo 7 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 6.

7 lentelė. Dviračių takų ilgio kriterijui skiriami balai

Dviračių takų ilgis 1000 gyventojų	Balas	Dviračių takų ilgis 1000 gyventojų	Balas
0	0	>3,0–≤3,5	3,5
>0–≤0,5	0,5	>3,5–≤4,0	4
>0,5–≤1,0	1	>4,0–≤4,5	4,5
>1,0–≤1,5	1,5	>4,5–≤5,0	5
>1,5–≤2,0	2	>5,0–≤5,5	5,5
>2,0–≤2,5	2,5	>5,5	6
>2,5–≤3,0	3		

³taip yra pašalinama savivaldybių dydžio ir gyventojų skaičiaus įtaka, kuri gali gerokai iškreipti rezultatus

Informacijos šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas.

7. Gaminančių vartotojų įrenginių galia

Elektros energiją gaminantis vartotojas – tai asmuo įsirengęs AEI elektrinę ir gaminantis elektrą savo reikmėms, o nesuvartotą elektros kiekį pateikiantis į tinklus ir, esant poreikiui, ją susigrąžinantis iš tinklų. Tokiu būdu yra mažinamas energijos suvartojimas iš skirstomųjų tinklų, mažinami ŠESD išmetimai, taupomos lėšos ir užtikrinamas energetinis nepriklausomumas. Planuojama, kad iki 2030 metų Lietuvoje gaminantys vartotojai sudarys apie 30 proc. visų elektros energijos vartotojų.

Iki 2021 metų pabaigos, suteikus finansinę paramą fiziniams asmenims, ženkiai išaugo gaminančių vartotojų skaičius, todėl Aprašo 8 lentelėje buvo pakeistos kriterijaus „Gaminančių vartotojų įrenginių galia, kW/1000 gyventojų“ reikšmės.

Gaminančių vartotojų įrenginių galios kriterijus parodo, kiek savivaldybėje esančių gaminančių vartotojų įrenginių galios tenka 1000 savivaldybės gyventojų. Balai gaminančių vartotojų įrenginių galios kriterijui skiriami pagal Aprašo 8 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 6.

8 lentelė. Gaminančių vartotojų įrenginių galios kriterijui skiriami balai

Gaminančių vartotojų įrenginių galia, kW/1000 gyventojų	Balas	Gaminančių vartotojų įrenginių galia, kW/1000 gyventojų	Balas
0	0	>90–≤105	3,5
>0–≤15	0,5	>105–≤120	4
>15–≤30	1	>120–≤135	4,5
>30–≤45	1,5	>135–≤150	5
>45–≤60	2	>150–≤165	5,5
>60–≤75	2,5	>165	6
>75–≤90	3		

Naudojama AB "Energijos skirstymo operatorius" pateikta informacija apie gaminančius vartotojus.

8. Elektromobilių skaičius

Elektromobilis – motorinė transporto priemonė, kurioje sumontuota jėgos pavara, turinti bent vieną ne išorinį energijos keitiklį su elektrine įkraunamąja energijos kaupimo sistema, kurią galima įkrauti iš išorės. Paprastai tariant – tai motorinė transporto priemonė, kurios kuro bako atitinkmuo yra baterija (akumulatorius), o kuras – tik elektra. Pagrindinė priemonė savivaldybėms skatinti elektromobilių naudojimą yra parkavimo ir įvažiavimo rinkliavų lengvatos miestuose, tačiau galima taikyti ir kitokias priemones.

Elektromobilių skaičiaus kriterijus parodo, kiek savivaldybėje registruotų elektromobilių tenka 1000 gyventojų. Balai elektromobilių skaičiaus kriterijui skiriami pagal Aprašo 9 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 5.

9 lentelė. Elektromobilių skaičiaus kriterijui skiriami balai

Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų	Balas	Elektromobilių skaičius 1000 gyventojų	Balas
0	0	>2,5–≤3	3
>0–≤0,5	0,5	>3–≤3,5	3,5
>0,5–≤1	1	>3,5–≤4	4
>1–≤1,5	1,5	>4–≤4,5	4,5
>1,5–≤2	2	>4,5	5
>2–≤2,5	2,5		

Informacijos šaltinis – valstybės įmonė "REGITRA".

9. Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius

Skatinant elektromobilių naudojimą ypač svarbu yra užtikrinti jiems reikalingos viešosios infrastruktūros plėtrą. Viešosios elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtos tikslas – kuriant ir plėtojant viešai prieinamą elektromobilių įkrovimo stotelių tinklą Lietuvoje, skatinti naudotis elektromobiliais, siekiant sumažinti naftos produktų vartojimą transporto sektoriuje ir sušvelninti transporto poveikį aplinkai. Čia savivaldybės vaidina svarbiausią vaidmenį ir gali labai paskatinti elektromobilių naudojimą.

Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus kriterijus parodo, kiek savivaldybėje įrengtų įkrovimo stotelių tenka 1000 gyventojų ir labai glaudžiai siejasi su elektromobilių skaičiaus kriterijumi. Balai elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus kriterijui skiriami pagal Aprašo 10 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 6.

Išaugus 2021 metais elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiui savivaldybėse, siekiant tiksliau įvertinti šią savivaldybių pažangą, „Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius“ kriterijaus reikšmės (nekeičiant balų) buvo patikslintos.

10 lentelė. *Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičiaus kriterijui skiriami balai*

Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų	Balas	Elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius 1000 gyventojų	Balas
0	0	>0,15–≤0,165	3,5
>0–≤0,05	1	>0,165–≤0,18	4
>0,05–≤0,10	1,5	>0,18–≤0,3	4,5
>0,10–≤0,12	2	>0,3–≤0,5	5
>0,12–≤0,14	2,5	>0,5–≤1	5,5
>0,14–≤0,15	3	>1	6

Vertinimui informacija apie elektromobilių įkrovimo stotelių skaičių savivaldybėse gaunama iš AB "Energijos skirstymo operatorius" ir Lietuvos savivaldybių.

10. Finansuojami projektai

Didžioji dalis įgyvendinamų EVE didinimo ir AEI naudojimo skatinimo projektų yra finansuojama iš (ar finansuojama iš dalies) Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Tokie projektai finansuojami pagal 4 prioritetą – Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas.

Finansuojami projektai dažniausiai vykdomi kartu su savivaldybėmis ar jų institucijomis, todėl yra svarbu tai tinkamai įvertinti. Finansuojamų projektų kriterijaus rezultatas skirtas parodyti, kiek 1000 savivaldybės gyventojų tenka projektams skirtam finansavimui. Balai finansuojamų projektų kriterijui skiriami pagal Aprašo 11 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 9.

11 lentelė. *Finansuojamų projektų kriterijui skiriami balai*

Projektams skirtos investicijos 1000 gyventojų	Balas	Projektams skirtos investicijos 1000 gyventojų	Balas
0	0	>2 250 000–≤2 500 000	5
>0–≤250 000	0,5	>2 500 000–≤2 750 000	5,5
>250 000–≤500 000	1	>2 750 000–≤3 000 000	6
>500 000–≤750 000	1,5	>3 000 000–≤3 250 000	6,5
>750 000–≤1 000 000	2	>3 250 000–≤3 500 000	7
>1 000 000–≤1 250 000	2,5	>3 500 000–≤4 000 000	7,5
>1 250 000–≤1 500 000	3	>4 000 000–≤4 250 000	8
>1 500 000–≤1 750 000	3,5	>4 250 000–≤4 500 000	8,5
>1 750 000–≤2 000 000	4	>4 500 000	9
>2 000 000–≤2 250 000	4,5		

Informacija naudojama iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainės <https://www.esinvesticijos.lt>.

11. Nekilnojamojo turto mokestis AEI jėgainėms

AEI – perspektyviausias energijos šaltinis plečiant decentralizuotą energijos gamybą, todėl tolesnė jų plėtra, deranti su aplinkos oro taršos mažinimu, turi būti skatinama mokestinėmis, investicinėmis ir kitomis finansinėmis priemonėmis. AEI naudojimo skatinimas sukuria didelę šių paslaugų rinką ir galimybę kurti darbo vietas, vystyti mažo išmetamų šėSD ir aplinkos oro teršalų kiekio inovatyvias technologijas ir žmogiškųjų išteklių gebėjimus.

Nekilnojamojo turto (įskaitant AEI jėgaines) apmokestinimą nekilnojamojo turto mokesčiu, kurio tarifas – nuo 0,5 proc. iki 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės, (toliau – mokestis) reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas. Konkretų mokesčio tarifą nustato savivaldybių tarybos. Savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti mokestį arba visai nuo jo atleisti.

Vertinant 2021 m. kriterijaus „Nekilnojamojo turto mokestis AEI jėgainėms“ reikšmes, pakeisti skiriamų balų dydžiai, nes, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pakeitimais, keitėsi mokesčio tarifai.

Nekilnojamojo turto mokesčio AEI jėgainėms kriterijus parodo savivaldybių požiūrį ir indėlį didinant AEI naudojimo plėtrą savivaldybės teritorijoje. Balai šiam kriterijui skiriami pagal Aprašo 12 lentelėje pateiktas reikšmes. Maksimalus balų skaičius – 4.

12 lentelė. *Nekilnojamojo turto mokesčio AEI jėgainėms kriterijui skiriami balai*

Nekilnojamojo turto mokesčio tarifas, %	Balas
3	0
>2,5–<3	1,5
>2–≤2,5	2
>1,5–≤2	2,5
>1–≤1,5	3
>0,5–≤1	3,5
0,5	4

Informacijos apie nekilnojamojo turto mokesčio tarifus šaltinis – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

12. Energijos nepriteklius (energetinis skurdas)

2010 m. Pasaulio ekonomikos forumas energijos nepriteklių apibrėžė kaip galimybių naudotis tvariomis šiuolaikinėmis energetikos paslaugomis ir produktais trūkumą, t. y., mažas pajamas gaunantys gyventojai neišgali susimokėti už šildymo, karšto vandens gavimo ar kitas energetikos paslaugas. Lietuvoje nepasiturintiems gyventojams yra kompensuojamos būsto šildymo ir karšto vandens išlaidos. Siekdami gauti šias kompensacijas, nepasiturintys gyventojai kreipiasi į savivaldybių administracijas.

Balai skiriami atsižvelgiant į tai, koks yra savivaldybės gyventojų, vidutiniškai per vieną mėnesį besikreipiančių dėl išlaidų šildymui ir karštam vandeniui kompensavimo, ir visų tos savivaldybės gyventojų skaičiaus santykis procentais. Kuo procentas mažesnis, tuo situacija savivaldybėje, sprendžiant energijos nepritekliaus (energetinio skurdo) problemą, yra geresnė, todėl skiriamas aukštesnis balas. Maksimalus balų skaičius – 4.

13 lentelė. *Energijos nepritekliaus (energetinio skurdo) kriterijui skiriami balai*

Energijos nepriteklius (energetinis skurdas), %	Balas
>10,00	0
>9,00–≤10,00	0,5
>8,50–≤9,00	1
>7,50–≤8,50	1,5
>6,50–≤7,50	2
>5,50–≤6,50	2,5
>4,50–≤5,50	3
>3,50–≤4,50	3,5
>0,00–≤3,50	4

Informacijos apie kompensacijų gavėjų skaičių savivaldybėse šaltinis – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

SAVIVALDYBIŲ DARNIOS ENERGETIKOS PLĖTROS PAŽANGOS VERTINIMAS

Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas atliekamas kiekvienais metais. Savivaldybės yra įvertinamos šiame apraše nustatyta tvarka pagal kiekvieną kriterijų ir pagal gautus rezultatus joms skiriami balai. Baigiamajame etape kiekvienos savivaldybės surinkti pagal kriterijus balai yra susumuojami. Savivaldybių suminiai balai išrikiuojami mažėjančia tvarka – pirmoje (geriausioje vietoje, palyginus su kitomis savivaldybėmis) vietoje yra daugiausia balų surinkusi savivaldybė.

Tais atvejais, kai savivaldybės surenka vienodą suminį balų skaičių, aukštesnė vieta skiriama tai savivaldybei, kuri per metus padarė didesnę pažangą.

Atsiradus poreikiui kriterijai gali būti keičiami arba papildomi naujais, atitinkamai koreguojant skiriamus balus. Visi daromi pakeitimai aprašomi tų metų savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo aprašuose.

Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo aprašas, atlikto vertinimo rezultatai ir informacijos šaltiniai yra vieši.
